

Különleges meteorológiai torony

Hasonló építményekhez viszonyítva szokatlanul magas — mintegy 1000 méteres, acélból készült meteorológiai torony található a Szovjetunióban.

Az oszlop átmérője az alapnál 10, míg a csúcán 7 méter. 25 méterenként megfigyelőhelyeket alakítottak ki, ahová légpárnás gyorslifték szállítják a meteorológusokat.

Új könyv

Koncz János: Pedagógushivatás

Merész vállalkozásnak tűnik manapság ezt a címet: Pedagógushivatás írni egy könyv borítójára. Bár a pedagógusoké kétségtelenül olyan pálya, melyhez szinte ösztönösen kötjük a „hivatás” szót.

eset hát, hogy a mai olvasó kézbe véve e „nemes című” könyvet, először arra gondol, hogy a pedagógusok ön- és hivatástudatára, felelősségérzetére apellálás fejezetei következnek.

Viszont, ha akar az ember valamit, kockázatot vállal. Legyen rizikója a címválasztásnak, ha a szerzőnek célja van ezzel az aprósággal is (apróság, mondjuk, ahhoz a vállalkozáshoz mérten persze, amit az egész kötet jelent).

társadalmi tevékenységéről szól. Ha pedig valamennyiünk jövőjéről beszélünk, mindjárt helyénvalónak találjuk a kevésbé hétköznapi szavakat.

Hogy mi minden kell ehhez — arról is szól Koncz János könyve. Hogy a pedagógus betölthesse társadalmi hivatását a mi mostani körülményei között.

A tanulmánygyűjtemény ilyen módon érdekes és tanulságos összevetésekre is alkalmas ad. A pedagógusmunka múltjáról szóló idézetek — Marx, Engels, Lenin, valamint az egyes oktatáspolitikusok megállapításai — közül főleg a kritikai részletek rímelnek észrevehetően mai dokumentumok kritikájához.

STOP reflektor

Nagyobb társaik irányításával haladnak át reggelente az úttesten a szegedi Ságvári gyakorló iskola tanulói

Ha hinnék az égi hatalmakban, istenekhez fohászkoznék. Leleményességért, pontos, mindenki szívéhez utat találó szavakért.

Zrínyi ékes szövegei közül a legizgalmasabb a gyermekeskedésről szóló fejezet. A pedagógushivatás történetét a munkásmozgalom nézőpontjából, a marxizmus klasszikusainak, a munkásmozgalom dokumentumainak felhasználásával foglalkozik össze a kötet.

mereteinek gyarapítására, öngyelmének erősítésére. Ezt teszik a pedagógusok akkor is, amikor a városi KBT felhívására szervezett úttörő közlekedési járóregységekkel nézelődnek a városban.

A csapatot alkotó 330 úttörő úgyszólván a város valamennyi iskoláját képviseli. Lelkes társaság, rendkívül komolyan veszik feladatukat. Meghatározott időközönként a városi járóregységekkel is járöröznek, tanítás előtt és után az iskolák környékén segítik társaik, általában a gyalogosok közlekedését.

Nem véletlenül jelölte egyik legényesebb, megvalósításában halasztást nem tűrő célként az OKBT: „A szülőknél, a pedagógusoknál, a gyalogosoknál, a járművezetőkönél — egy szóval mindannyiunknál — nagyobb felelősséget kell tanúsítanunk a gyermekek iránt.”

Látunk a járöröző úttörők pirosra nekilövellő gyalogosokat, zebra helyett a rövidebb, de szárazabb vezélyesebb úton átvágó felnőtteket, tiloson áthajtó autósokat. A felnőttek felelősségére — s megnyerésre — hasznos ötletet sütöttek ki a városi-járás KBT aktivistái. Dicsőre lapokat készíttettek, s ezeket szétosztják a járöröző gyermekek között.

Az általános tennivalónak nyilvánított elveket a megyei és a városi-járás KBT mindennapos tevékenységében igyekszik valóra váltani. Mindkét testület szívügyének érzi a baleseti veszélyeknek különösen kitett gyermekek oltalmazását.

Az okos kezdeményezéseknek eddig sem voltunk híján. Korábban sem hiányoztak a gyermekek érdekében meghirdetett akciók a KBT programjából. De a látványos, s kétségkívül hasznos rendezvények önmagukban még nem vezetnek eredményre.

Az iskolaév kezdetére készülődve a pedagógusok segítségére is számított a KBT. Megkérték a tanítókat, tanárokat, hogy az első szülői értekezleten igyekezzenek a felnőttek érzelmeire hatni.

Csak a legfontosabból ne feledkezünk meg! Szándékunkról, mint a tevékenységünket meghatározó kötelező haladási irányról.

A 75 éves Vásárhelyi-szobor

Szeged dicsekedhet az első magyar mérnök-szoborral, ifjú Mátrai Lajos alkotásával. Háromnegyed évszázada, 1905. október 22-én, egy esős, hideg vasárnap délelőtt avatták föl a Tiszát megreulázó Vásárhelyi Pál (1795—1846) ércalakját, a Széchenyi tér második szobraként.

Amikor ez is eldőlt, a mérnökgyeleten belül megalakult szoborbizottság szűk körű pályázatot írt ki. Nyertese Szécsi Antal (1856—1904), a Keleti pályaudvar melletti Baross Gábor-szobor alkotója lett. Már elkészült az agyagmintával, amikor 1904. június 15-én — agyverzés után — elragadta a halál. (Ő volt Izsó és Fadrusz után a harmadik szoborrész, aki halála miatt nem tudta befejezni Szegedre szánt alkotását.)

Szeged városának színeivel díszített lepel a 7 és fél méter magas szoborról. Alapzata sárgásfehér mészkő, a főalak magassága 3 méter. Vásárhelyi az 1830-as évek ruhájában áll, előre nyújtott kezével a szabályozási munkát irányítja. Másik, leengedett kezében a tervrajzot fogja. Tartása fesztelen, Mátrai elkerülte az emlékműszobrászat alpátoszát. A talapzat hátoldalán levő csónak — benne evező, ásó és kőtel — Vásárhelyi munkájára utal.

Az avatás napjára Móra Ferenc írta a Szegedi Napló vezércikkjét Az első mérnök-szobor címmel. Idézünk az írásból: Magyar földön holnap leplezik le az első mérnök-szobrot, a Vásárhelyi Pálét, Szeged jöterén. Mindamunk, ahol pedig egy pár esztendő óta olyan pazarul osztogatják a szobrokat valódi és mondvacsinált nagyságoknak, a mérnökökre sohse gondolt senki.

A mellékalkokat egy nála is fiatalabb művész, a 24 éves Pásztor János készítette. Főnmáradt Pásztor levele, melyet 1904. november 14-én írt Kiss Lajosnak: Most már egész nap Mátráinál dolgozom. Vásárhelyi Pálnak csinálunk szobrot Szegedre. A mellékalkokat, mivel azok parasztalakok, teljesen rámbízta Mátrai... A szobor egyik mellékalakja egy subán ülő kubikus ember, oldalt talicskával, a másik egy gyermekével játszó fiatal parasztasszony, kalászosom van mellettük. Mátrai nem fukarkodott, heti száz koronát fizetett Pásztornak.

Sajnos mindkét műszaki lexikonunk (1935, 1967) id. Mátrai Lajost, az apát tünteti föl a szobor alkotójaként. A tévedést igen sok szerző átvette. A Vásárhelyi-szoborról Tömörkény is szót ejtett: Szobori szempontból is igen csak üdvös, hogy ide óvakodott Vásárhelyi Pál szobra. Mert csak neki szempontból állíthatjuk, hogy a szobor nem a terek föllekesítése irányában dűródik ki a földből.

A szoborállítás gondolatára 1902-ből találok az első adatot. A Magyar Mérnök-és Építészegylet Heti Értesítőjének március 23-i számában jelent meg az egyet és a Tiszavölgyi Armentesítő Társulat felhívása: Emeljünk szobrot Vásárhelyi Pál emlékének! Annak a Vásárhelyinek, aki kard helyett körzöt vett a kezébe, hogy meghódítsa a Dunát, leigazza a Tiszát.

A költségeket a mérnökgyelet teremtette elő. A Földművelésügyi Minisztériumtól és a Központi Tiszavölgyi Armentesítő Társulattól 10—10 000 koronát kapott. Szeged városa 2 000 koronát és a talapzat költségeit szavazta meg. A hiányzó összeg gyűjtés útján folyt be. A Magyar Mérnök- és Építészegylet 1905. október 21-

Az 1970. évi árvíz Szegednél 961 centiméter magassággal tetőzött. A szobor talapzatán ez magasságot 1971-ben emléktáblával jelölték meg. Móra jegyezte föl, hogy a szegedi néphumor mit tart a szoborról: ha meghallja a déli harangszót, megemeli a kalapját. Ha pedig az idevetődött idegen elsodálkozik, és valami rejtett szerkezetre gondol, akkor széles mosollyal adják meg a világosítást, hogy tudniillik sosem hallja meg, mert bronzból van... Apró Ferenc

Speciális impregnálás

A Belorusz Technológiai Intézet munkatársai speciális impregnáló anyagot dolgoztak ki, amely ellenállóvá teszi a faanyagot a nedvességel és a magas hőmérséklettel szemben.